

Video Production та методи підвищення медіаграмотності в структурі Шкільного медіахолдингу

Андрій Єлькін, педагог-організатор Запорізького НВК №19

Конспект доповіді на Сьому Міжнародну науково-практичну конференцію "СУЧАСНИЙ ПРОСТІР МЕДІАГРАМОТНОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ"

Медіаосвітня модель «Вісник Мрії - Новий Формат»: 10 років на шляху до медіаграмотності.

Структура Шкільного медіахолдингу. Медіаграмотність через медіаторчість. Перегляд презентаційного ролика - 3 хвилини.

Медіаграмотність і моделі медіаосвіти

Медіаграмотність - сукупність навичок і умінь, які дозволяють людям аналізувати, оцінювати і створювати повідомлення в різних видах медіа, жанрах і формах.

Сьогодні пропонується три медіаосвітні моделі для шкіл України: академічна (факультативи, гуртки), інтегрована (медіаграмотність на уроках інших предметів), і модель «ВМ-НФ» (залучення учнів школи в практичну діяльність в структурі шкільного медіахолдингу).

Перші дві моделі мають недоліки. Наприклад, для факультативів - дефіцит часу в навчальних планах школи, дефіцит фахівців. Для інтегрованої медіаосвіти - відсутність відповідних програм і недолік підготовлених вчителів.

Медіаграмотність і модель «ВМ-НФ»

Модель «ВМ-НФ», навпаки, пропонує задіяти наявні ресурси часу і робить упор на практичний компонент. Наша модель заохочує учнів задавати питання про те, що вони дивляться, бачать, читають.

ВМ-НФ дозволяє трансформувати медіа-споживання в активний і критичний процес, який вчить учнів бачити маніпуляції, а також розуміти роль ЗМІ і нових медіа в побудові поглядів на реальність.

Ми вважаємо, що в школах повинна створюватися система, що спонукає аналізувати медіа-повідомлення, бачити пропаганду, цензуру, або односторонність в новинах і громадських програмах, причини таких дій, а також розуміти структурні елементи - такі як власник медіа (хто замовляє «музику»), моделі фінансування .

Медіаосвіта в Європейському союзі

У Фінляндії медіаосвіта увійшло до переліку предметів середньої школи в 1970 році, а до вузів - в 1977 році. На початку 90-х цей курс трансформувався в медіаосвіту в сучасному розумінні. У Швеції медіаосвіта є обов'язковим з 1980 року. У всіх скандинавських країнах до початку 1990-х медіаосвіта відійшла від моралізаторства до дослідницького підходу і поставила в центрі особистість учня.

Формування медіаграмотності в ході створення аудіовізуального контенту

Найважливіший аспект моделі «ВМ-НФ» - знайомство з технологіями зсередини. Учень повинен побувати в ролі творця контенту, зрозуміти алгоритм виробництва медіатекстів, усвідомити можливості об'єктивного відображення або спотворення реальності на всіх етапах.

Ми пропонуємо нашим учням створювати ролики в різних жанрах - телерепортажі, соціальна реклама, мультфільми, музичні кліпи, документальні пізнавальні фільми, відеоблоги.

Особливо заохочуємо новинну тележурналістику. Тут мета полягає не тільки в висвітленні важливих подій, але і в ознайомленні школярів зі стандартами журналістики, дотримання яких збільшує шанси об'єктивного інформування аудиторій.

Навчальні етапи при створенні відео-контенту

Етап 1. Планування роботи, побудова цілей. У цій роботі діти розуміють, що редактори можуть націлювати репортерів в заданому напрямку, наприклад, показати подію, як в негативному, так і в позитивному контексті.

Етап 2. Етап збирання інформації. Обов'язкова присутність журналіста в гущі подій. Синхрон, стендап, закадровий текст, інтершум, відеоряд розглядаються як методи.

Застосування методів «відеоряду», «синхрону», «стендапа»

Відеоряд буде визначатися обраними ракурсами. Наприклад, перевагу великих і середніх планів і ігнорування далекими може створювати ілюзію того, що в заході брало участь більше людей, ніж насправді.

Синхрон - інтерв'ю з очевидцями. Від питань репортера, від їх змісту, може залежати сенс того, що журналіст планує донести до аудиторії. Вибір респондентів для репортажу здійснюється також за волею журналіста. І якщо порушуються стандарти, то в репортажі буде тільки одна точка зору і не буде альтернативних.

Стендап - робота журналіста на камеру з використанням суфлера дозволяє десакралізувати медіа. Учень замислюється: чи завжди репортер розуміє, що він читає на суфлері.

Навчальні етапи при створенні відео-контенту

Етап 3. Написання сценарію ролика (що буде бачити глядач, що він буде чути). Тут знову працює фактор авторської суб'єктивності, яку діти розуміють тільки через власну діяльність по створенню репортажу і написанню сценарію.

Етап 4. Монтаж тексту. При монтуванні зібраного матеріалу особливо багато можливостей для усвідомлення прийомів необ'єктивного відображення реальності. Фактично комп'ютерні програми монтування - це інструменти, що дозволяють змінювати об'єктивну реальність з урахуванням поставлених цілей.

Ознайомлення з ризиками при монтажі відео

- Автор може склеювати зібраний матеріал в будь-якій послідовності, редагувати коментарі очевидців, залишаючи тільки потрібні висловлювання, випинати напоказ негативні деталі або навпаки демонструвати райдужну картинку, яка в дійсності не мала місця.

- Використання «хромакея» при запису дозволяє змінювати будь-які фони, накладати в кадр задані образи. Глядач не встигає усвідомити, що люди знаходяться в звичайній студії на тлі зеленої тканини (приклад з проектом «Живи органічно»).

- Зміна освітлення, контрастності, кольоровості дозволяє, наприклад, сонячний день перетворювати в похмурий. Або навпаки додавати більше світла і оптимізму в картинку.

Ознайомлення з ризиками при монтажі відео

- фонові музика може створювати заданий настрій - викликати найрізноманітніші почуття
- тривогу, радість, умиротворення або обурення.

- Закадровий текст - глядач сприймає те, що промовляє автор телесюжету. Закадровий текст може бути нейтральним або маніпулятивним.

- Титри, заголовки, візуальні елементи з супровідними словесними текстами можуть також працювати як на тенденційне сприйняття події, так і на об'єктивне.

- інтершум - реальний звук події - створює ефект присутності на місці події. Накладання додаткових шумів дозволяє посилювати передбачені психологічні ефекти. Наприклад, глядач може чути посилені оплески, хоча насправді овації були ледь помітними.

П'ятий етап. Аналіз і обговорення продуктів медіаторчості

При виконанні відео-практикумів важливий аналіз медіапедагога продуктів дітей з обов'язковим обговоренням результатів роботи. Які критерії медіапедагога обговорюють зі своїми вихованцями в рамках освітньої програми «ВМ-НФ»:

- дотримання авторського права (титри, запозичення, унікальність контенту);

- відповідність сюжету відеофільму обраній темі;

- хронометраж;

- оригінальність, ексклюзивність контенту;

- відповідність цілей ролика його змісту;

- практичне значення відеопроекту, ступінь впливу на аудиторію;

- інформаційна насиченість, інтенсивність і динамічність подачі інформації;

- науковість роботи, відсутність помилок;

- монтаж, естетика, дизайн, виправданість колірних рішень;

- використання графіки, анімації, переходів, їх доречність і відповідність змісту роботи, стиль;

- якість звуку.

Важливі висновки зі сказаного

Тільки якщо учень сам пройшов всі етапи створення новинного телерепортажу, він може об'єктивно оцінювати новинну телепродукцію.

Video Production в рамках «ВМ-НФ» дозволяє розвинути критичне мислення, здатність вгадувати прийоми маніпулювання, що застосовуються в медіа-просторі.

Нове покоління повинно стати досвідченими творцями і продюсерами медіа повідомлень, а також розуміти переваги і обмеження кожного виду медіа, а також створювати незалежні медіа. У цьому полягає мета медіаграмотності. І саме таку мету виконує Шкільний медіахолдинг «ВМ-НФ» Запорізького НВК №19

Ресурси «ВМ-НФ»

На каналі «Вісник Мрії» відеохостингу «Ютуб» понад 2000 відеороликів.